

Het pakket *Eerste opvang allochtone kinderen basisonderwijs*, is gericht op verschillende in de praktijk voorkomende opvangsituaties en geeft daarbij belangrijke achtergrondinformatie. Daarnaast bevat het een groot aantal tips en suggesties voor het oefenen van didactische vaardigheden. Er is ruime ervaring opgedaan met de eerste versie van de cursus.

Eerste opvang allochtone kinderen basisonderwijs, cursusboek en handleiding, N. Bienfait, P. Filipiak, F. Spliethoff, KPC, 's-Hertogenbosch, 1993. Het cursusboek kost f 79,50; bestelnummer: 181113. De handleiding kost f 60,-; bestelnummer: 181112.

Taalbegeleiding bij kleuters in OVG-scholen

Dit nascholingspakket bestaat uit twee modules. In de eerste module ligt het zwaartepunt op de taalbegeleiding van kinderen die het basis-Nederlands hebben verworven, maar wier taalrepertoire om uitbreiding vraagt. Het grootste gedeelte van deze module bestaat uit het aanleren van een systeem om de soorten taalgebruik van kinderen in kaart te kunnen brengen en daarvoor geschikte begeleidingsactiviteiten toe te passen.

In de tweede module staan de kinderen centraal, die bij binnenkomst op de basisschool nog nauwelijks Nederlands beheersen. De mogelijkheden voor taalbegeleiding worden hier aangegeven aan de hand van vier fasen die bij het verwerven van een tweede taal meestal gevolgd worden. Ten eerste het wennen aan de schoolwereld en aan de tweede taal, vervolgens het verwerven van taal voor zelfredzaamheid, ten derde omgangstaal en tenslotte leertaal verwerven. Per fase worden begeleidingsmiddelen aangereikt.

Taalbegeleiding bij kleuters in OVG-scholen. Een nascholingspakket voor multi-etnische basisscholen, J. van Berkel & F. Teunissen, RUU, Utrecht, 1987. Het pakket bestaat uit twee delen van 179 en 187 pagina's. Prijs: f 25,- per deel. Bestelnummer: 180900 en 180901.

AANKONDIGINGEN

Vakoverstijgend literatuuronderwijs

De Universiteit van Amsterdam organiseert een nascholing voor docenten en studenten Nederlands, moderne vreemde talen en klas-sieke talen over vakoverstijgend literatuuronderwijs.

De cursus bestaat uit drie dagdelen. Na een inleiding over het werken met poëzie in de klas worden enkele werkvormen gedemonstreerd en worden enkele principes voor een vakoverstijgend samenwerkingsproject behandeld. Deze principes worden gedemonstreerd aan concreet lesmateriaal dat in andere nascholingsbijeenkomsten is samengesteld.

Vervolgens ontwerpen de cursisten, in groepen, een concreet lesproject zoals dat op hun school uitgevoerd zou kunnen worden. Deze projecten worden in de laatste bijeenkomst gedemonstreerd aan de andere deelnemers.

De bijeenkomsten vinden plaats in Amsterdam, op 3, 10 en 31 maart van 14.00 tot 17.00 uur. Het inschrijfgeld bedraagt f 240,- per deelnemer, inclusief cursusmateriaal, koffie/thee en een maaltijd. Er kunnen maximaal 20 cursisten geplaatst worden.

Voor informatie kunt u contact opnemen met drs. G. Elshout (020: 550 16 01) of drs. Ch. Hupperts (020: 676 11 58).

Aanmelding kan plaatsvinden bij het Nascholingsbureau ILO, Herengracht 256, 1016 BV, Amsterdam.

APS nascholingsaanbod

Hieronder staat een overzicht van het nascholingsaanbod van het Algemeen Pedagogisch Studiecentrum, waarvoor op dit moment nog ingetekend kan worden. Het totale nascholingsaanbod is veel breder.

Invoering basisvorming

De cursus *Nederlands in de basisvorming* is een

nieuwe cursus die het afgelopen jaar is ontwikkeld. De cursus omvat 5 modules van elk 3 middagen. Aan een module kunnen twee docenten per school deelnemen.

Van de deelnemers wordt verwacht dat zij de informatie in de sectie inbrengen. Het cursusmateriaal wordt in viervoud uitgereikt om verwerking binnen de sectie te vergemakkelijken.

Indien meer dan vier exemplaren gewenst zijn dan wordt daarvoor de halve prijs berekend.

De cursus is bedoeld voor secties Nederlands die willen zorgen voor een gedegen invoering van de basisvorming en dus de nieuwe inhoud en werkwijzen in het vak gezamenlijk gestalte willen geven.

In de cursus wordt geprobeerd de vaardigheden van docenten die nodig zijn om de veranderingen in de dagelijkse lespraktijk te realiseren, te vergroten.

De kerndoelen van de basisvorming leiden niet alleen tot andere leerinhouden, maar nodigen ook uit tot een andere didactische aanpak. Belangrijke kenmerken daarbij zijn de nadruk op het aanleren van vaardigheden, het toepassen daarvan in andere contexten, de samenhang tussen onderdelen van het vak en de relatie met andere vakken.

Daarbij wordt ook gebruik gemaakt van lessen en van ervaringen die collega's met dit materiaal in een aantal scholen hebben opgedaan, en van de inbreng van de deelnemers. Tussen de bijeenkomsten doen de deelnemers ervaring op in hun eigen klassen aan de hand van een huiswerkopdracht.

De cursus vindt plaats op een drietal woensdagmiddagen van 13.30 tot 16.30 uur. Na de modules lezen en leesstrategieën, schrijven en schrijfprocessen, en spreken, luisteren en kijken volgen nog: *taalbeschouwing*, op 23 februari, 16 en 30 maart; en *fictie* op 13 en 27 april en 11 mei.

De cursus wordt gegeven in Zwolle, Utrecht, Eindhoven, Rotterdam en Nijmegen.

Het inschrijfgeld bedraagt voor individuele docenten per module f120,-. Deze prijzen zijn inclusief het cursusmateriaal.

Maatwerk

Maatwerk is een vorm van ondersteuning die bedoeld is voor secties Nederlands van IVBO tot vwo. Een sectie kan voor maatwerk kiezen als ondersteuning bij één van de hierboven beschreven bijeenkomsten. Maatwerk is bijzonder geschikt voor de secties van scholen die een samenwerkingsverband in de regio hebben.

De inhoud van de ondersteuning wordt in overleg met de sectie en de schoolleiding vastgesteld.

Naast de invoering van bepaalde onderdelen van het vak wordt ook aandacht besteed aan het functioneren van de sectie en het vergroten van de effectiviteit.

Standaard bestaat *Maatwerk* uit een intake-gesprek en drie dagdelen ondersteuning. In overleg met de school kan van deze standaardvorm worden afgeweken.

De data worden in overleg met de sectie bepaald. De bijeenkomsten vinden plaats op de school.

Het standaardtarief is f 2000,- inclusief materiaal en reiskosten. Op basis van dit tarief wordt in het intake-gesprek met de school een prijs bepaald.

Scholen kunnen zich aanmelden voor *Maatwerk* door schriftelijk contact op te nemen met het Informatiepunt Nederlands.

Informatiepunt Nederlands

Het Informatiepunt is een vorm van dienstverlening aan docenten en secties Nederlands. Vragen die betrekking hebben op de basisvorming, op ondersteuningsmogelijkheden en scholing kunnen meestal snel worden beantwoord.

Bij meer inhoudelijke vragen en/of specifieke onderwerpen kan meer tijd voor beantwoording nodig zijn.

Algemeen Pedagogisch Studiecentrum (APS), Informatiepunt Nederlands, Aly Dijkstra, vakcoördinator Nederlands. Adres: Postbus 85475, 3508 AL, Utrecht. Telefoon: 030: 856 712 (secretariaat), 030: 890 182 (fax).